

Flertallet foreslaar, og jeg er tilbøjelig til at tro, at muligvis netop en Indstrængning af denne Konto kunde bevirke et i det hele heldbringende Resultat. Thi det er en farlig Vej, Teatret er kommen ind paa, at ville lokke Tilskuerne ved glimrende Udsyn, en Vej, hvor der stilles bestandig større og større og aldrig tilfredsstillende Fordringer. Det som det netop forekommer mig, maa være Hovedsagen for dette Ting, naar det omstør et finansielt, nogenlunde tilfredsstillende Resultat af Teatrets Drift, er, at det sikrer sig Ministerens Medvirkning til Budgettets Overholdelse, og den kan Tinget ikke vente at faa, saalænge det opstiller et Budget, om hvilket enhver fornuftig og ubildet Sagtager maa sige, at det ikke lader sig overholde. Jeg tror, at Tinget langt snarere vilde naa til det Maal, som den ærede Ordfører stillede i Udsigt, dersom det for en Gangs Skyld vilde følge Mindretallet i Stedet for Flertallet.

Bingel: Det er netop de Ændringsforslag, som det ærede Medlem, der i dette Øjeblik satte sig, har omtalt, som ogsaa talde mig frem. Jeg ønsker at sige nogle Ord om disse Ændringsforslag, der angaa Teatrets finansielle Stilling. Jeg er ikke meget sagkyndig paa dette Omraade og skal ikke fordybe mig i Enteltheder, men jeg vilde dog gerne, inden jeg gaar over til det, som egentlig ligger mig paa Hjerte, sige et Par Ord ogsaa om de kjøbenhavnske Teaterforhold. Jeg vil da sige, at denne stadig tilbagevendende Underbalance ogsaa ligger mig tungt paa Sinde, og at jeg ogsaa har tænkt paa, hvorledes den bedst skulde fjernes. Da der glædede det mig saa, at det ærede Medlem for Københavns 4de Valatreds (Scharling) netop nævnedes et Punkt, som ogsaa forekommer mig at være af afgørende Betydning, nemlig dette, at man er kommen ind paa den skæbnesvangre Vej at ville give Teaterforestillingerne en glimrende Udsynelse med Hensyn til Draager, med Hensyn til Sted, med Hensyn til lokal Kolorit, med Hensyn til Farve af den Tid, i hvilken Skuespillet maa tænkes at foregaa. Det forekommer mig, at man paa dette Omraade bør være meget forsigtig, meget maadholden, man bør ikke følge det Eksempel, som Romerne fra Røstertidens Fordærvelse gav os, at lægge Hovedvægten paa Udsynret eller i det mindste at berragte det som noget meget væsentligt. Illusionen kan jo dog til jøvende og sidst ikke tilvebringes fuldstændig. Det er ganske umuligt bl. a. af den Grund, at de Personer, der optræde, tale Dansk og Nutids Dansk, skønt de hvert Øjeblik skulle

forestille Tolk fra Rom eller Paris, eller hvor det nu er, saa at det i og for sig er umuligt at tilvebringe den fuldstændige Illusion, og jeg tror ogsaa, der er i denne Fordring til at Illusionen skal tilvebringes til det yderste, noget bløddagtig og umandigt; Fantasten skal virkelig kunne virke og arbejde, ikke alt skal gives ind med Steer, og navnlig skal Opmærksomheden sættes paa det, som er Hovedsagen, nemlig selve Spillet. Hvad Personerne sige, Personernes Minepil og Stillinger, det er det, som det kommer an paa. Det andet er underordnede Ting, og endogaa Ting, om hvilke jeg for mit Vedkommende vil sige, at saasnart der overskrides en vis Grænse, ere de af det onde.

Men jeg vil gerne hertil føje endnu en Betragtning, som forekommer mig at være den betænkeligste. Vort Teater er jo et Teater for et lille Land med et Par Millioner Indbyggere, og som Følge deraf kan det ikke være et Teater, der optræder paa samme Maade som et Teater for en stor Nation. En Konfurrence paa alle mulige Omraader maa vi afholde os fra. Hvis København var Hovedstad, lad os sige for de tre nordiske Riger, var det maaste en anden Sag, men da den nu er Hovedstad for dette lille Land, dette lille Samfund, er det uberettiget at tage alle de tre Grene op, baade det reciterende Skuespil, Opera og Ballet, og navnlig hvad den sidste angaar, bør der vistnok gøres Indsigelse. Saavidt mig bekendt er det gaaet til paa følgende Maade. Dels tror jeg, det har haft nogen Indflydelse, at vort Hovedstadsteater foruden at være et Teater for Folket tillige er et Teater for Hoffet, og Hofferne have jo altid stor Øyst til at se smukke Mandfolk og Fruentimmer hoppe omkring i alle mulige Stillinger og vise alle mulige Dele af deres Legeme frem. Jeg tror, at det har virket noget med; men saa har vort Land tillige frembragt et Geni eller et halvt Geni — jeg veed ikke ret, jeg er ikke i Stand til tilfulde at vurdere ham — nemlig afdøde Bournonville. Han var jo en Digter paa dette Omraade, og han vidste at gøre sig gældende, og vi kom derved med vort Teater ind i Opførelsen af en hel Række kostbare Balletter, som jo vare hans Vært og skulde være vor Stoltbed; vi skulde tale om det og erkende, at Dansen var en af de skønne Kunster, der var ligeberettiget med Skuespilkunsten og Digtekunsten. Jeg tror, at man mere og mere er kommet til det Resultat, og navnlig være noget mørke og realistiske Tider have vistnok nærmet sig stærkt til den Opfattelse, at Dansekunsten er blot en Kunst af en noget